

Mobilitet i Ulleråker

– specifika åtgärder för mobilitet i detaljplanerna Sagan mfl och Vinghästen mfl

Fokusområde hållbara vardagsresor
Version 0.9

**Dokumentinformation –
dokumentet ska formges
enligt Uppsala kommuns
grafiska profil**

Författare: Eric Dahlén, Trivector Traffic
Malin Gibrand, Trivector Traffic

Beställare: Uppsala kommun
Kontaktperson: Elin Skogens, telefon 018-727 43 71

Förord

Stadsdelen Ulleråker i Uppsala ska till år 2030 utvecklas med 7 000 nya bostäder, verksamheter, handel, skolor, förskolor och annan service. Samtidigt måste motorfordonstrafiken inom området begränsas kraftigt, med hänsyn till områdets placering på Uppsalas vattentäkt. Genom utvecklingen av Ulleråker vill Uppsala kommun flytta fram positionerna när det gäller hållbara resor och omvandlingen kommer vara en viktig del för att nå kommunens långsiktiga klimat- och miljömål.

Målet är att minst 80 procent av Ulleråkerbornas resor ska ske med gång-, cykel- och kollektivtrafik. För att kunna bedriva ett systematiskt arbetssätt som säkerställer att hållbar mobilitet inkluderas genom hela planeringsprocessen har det tagits fram en handlingsplan för mobilitet i Ulleråker.

Denna åtgärdsplan är en konkretisering av handlingsplanen för mobilitet i Ulleråker och omfattar åtgärder för hållbar mobilitet i Ulleråkers första etapp. Både åtgärdsplan och handlingsplan utgår från mobilitetsstrategin för Ulleråker, som i sin tur utgår från kommunens mål och styrdokument och planprogrammet för Ulleråker.

Innehållsförteckning

1.	Dokumentbeskrivning	1
1.1	Styrande dokument	1
1.2	Åtgärdsplanens syfte	1
1.3	Tillämpning	2
1.4	Avgränsning	2
2.	Parter i Ulleråker etapp 1	3
2.1	Markanvisade parter	3
2.2	Uppsala kommuns förvaltningar och bolag	4
2.3	Uppsala Parkerings AB	4
2.4	Upplands Lokaltrafik (UL)	4
2.5	Andra parter, inklusive ännu ej markanvisade parter	4
3.	Åtgärder	5
3.1	Åtgärder inom etapp 1	5
	Grundläggande krav inom respektive kvarter i etapp 1	6
	Byggherrarnas åtagande inom kvarteren i etapp 1	7
	Mobilitetshus	10
	Mobilitetscenter	12
	Hållplats Vinghästtorget	14
	Åtgärder som utreds – godstransporter, MaaS och finansiering	15
3.2	Åtgärder utanför etapp 1	16
	Hållplats Hospitalet	16
	Kunskapsspåret	17
	Ulleråkersvägen	15
	Kollektivtrafikbron	17
	Snabbcykelväg Dag Hammarskjölds väg	17
	Hyrscykelssystem	18
	Bygglogistikcenter (BLC)	18
3.3	Uppföljningsplan av genomförda åtgärder	20

Sammanfattning

Bakgrund och syfte

Åtgärdsplanen är en konkretisering av handlingsplanen för mobilitet i Ulleråker. Den beskriver hur ett systematiskt arbetssätt säkerställer att hållbar mobilitet inkluderas genom hela planeringsprocessen. Både handlingsplan och åtgärdsplan utgår från mobilitetsstrategin för Ulleråker, som i sin tur utgår från kommunens mål och styrdokument samt planprogrammet för Ulleråker.

Åtgärdsplanen har tagits fram för att säkerställa att mobilitetsåtgärder genomförs för att nå de uppsatta målen. Dessa mål är kopplade till mobilitet i Ulleråker och i förlängningen till de målsättningar om en ökad andel hållbara resor som beskrivs i Uppsala kommuns översiktsplan.

Denna åtgärdsplan omfattar åtgärder för detaljplan 1a och 1b i Ulleråker.

Tillämpning av åtgärdsplanen

I åtgärdsplanen har alla aktuella parter i utbyggnaden av Ulleråker fått ansvar över olika typer av åtgärder. Det är viktigt att de parter som nämns i åtgärdsplanen ska genomföra de åtgärder som krävs för att nå målsättningarna.

Åtgärdsplanen beskriver vilka typer av åtgärder som krävs för att nå målen som är kopplade till mobilitet i Ulleråker. Åtgärdsplanen medger att parter som ansvarar för en åtgärd kan ersätta den med en annan åtgärd, om den nya åtgärden ger samma eller bättre förväntad effekt på måluppfyllelsen.

Parter

I Ulleråker kommer det vara en stor mängd parter som på olika sätt är involverade i planeringen, utbyggnaden och användarskedet av Ulleråker. Främsta målgruppen för åtgärdsplanen är markanvisade byggherrar, berörda förvaltningar inom Uppsala kommun och kommunala bolag och Upplands Lokaltrafik (UL). Utöver dessa kommer flera andra parter att på sikt fylla viktiga funktioner i Ulleråker som är kopplat till mobilitetsarbetet, exempelvis framtida utvecklare och förvaltare av bostäder och lokaler och framtida arbetsgivare.

Åtgärder

Åtgärderna som beskrivs i planen redogör för hur åtgärden är tänkt att genomföras och vad den syftar till, när åtgärden behöver genomföras och vem som är ansvarig. Respektive åtgärd finansieras av namngiven part om inget annat anges.

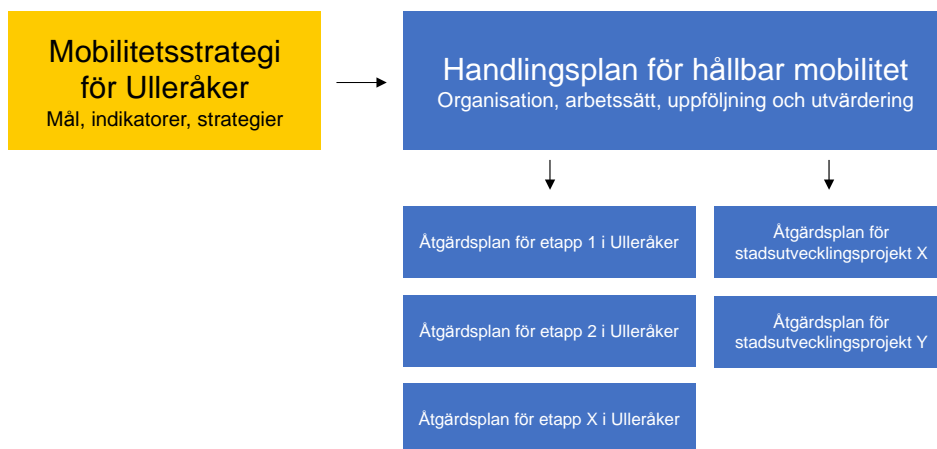
Åtgärderna delas in i åtgärder som sker inom den geografiska avgränsningen för etapp 1, det vill säga inom detaljplan 1a och 1b, samt viktiga åtgärder som sker utanför men som har påverkan på förutsättningarna för hållbar mobilitet för etapp 1.

1. Dokumentbeskrivning

Följande dokument innehåller en åtgärdsplan för mobilitetsåtgärderna i etapp 1, som omfattar detaljplanerna 1a och 1b för utbyggandet av Ulleråker i Uppsala.

1.1 Styrande dokument

Åtgärdsplanen är en konkretisering av handlingsplanen för mobilitet i Ulleråker som beskriver hur ett systematiskt arbetssätt säkerställer att hållbar mobilitet inkluderas genom hela planeringsprocessen. Både handlingsplan och åtgärdsplan utgår från mobilitetsstrategin för Ulleråker, som i sin tur utgår från kommunens mål och styrdokument och planprogrammet för Ulleråker.

1.2 Åtgärdsplanens syfte

Åtgärdsplanen har tagits fram för att säkerställa att mobilitetsåtgärder genomförs för att nå de uppsatta målen. Dessa mål är kopplade till mobilitet i Ulleråker och i förlängningen till de målsättningar om ökad andel hållbara resor som beskrivs i Uppsala kommuns översiktsplan.

Denna åtgärdsplan omfattar åtgärder för detaljplan 1a och 1b i Ulleråker.

1.3 Tillämpning

I åtgärdsplanen har varje aktuell part i utbyggnaden av Ulleråker ålagts ansvar över olika typer av åtgärder. Det är viktigt att de parter som nämns i åtgärdsplanen genomför de åtgärder som krävs för att nå målsättningarna.

Åtgärdsplanen beskriver vilka typer av åtgärder som krävs för att nå målen som är kopplade till mobilitet i Ulleråker. Åtgärdsplanen medger att parter som ansvarar för en åtgärd kan ersätta denna med en annan åtgärd, om den nya åtgärden ger samma eller bättre effekt på måluppfyllelsen.

1.4 Avgränsning

Etapp 1 i utbyggnaden av Ulleråker omfattar de mest centrala delarna genom dessa två detaljplaner:

- ▶ Detaljplan 1a Vattentornsparken. Den vill möjliggöra cirka 400 bostäder, en kvarterspark, lokaler för förskola och lokaler för centrumverksamhet i bottenvåningen på bostadskvarteren. Förslaget bedöms innehålla cirka 2 000 kvadratmeter lokalyta.
- ▶ Detaljplanen 1b Centrala Ulleråker. Den vill möjliggöra cirka 800 bostäder, ett mobilitetscenter, ett mobilitetshus, en matvarubutik samt lokaler för centrumverksamhet i bottenvåningarna. Förslaget bedöms innehålla cirka 7 000 kvadratmeter lokalyta.

[illustration/bild som visar etapperna i hela Ulleråker – uppdateras nu]

Tabell 1.1 Fördelning av bostäder, förskola och parkeringsplatser för cykel och bil i etapp 1.
* Exklusive kvarteret Livsglädjen.

Detaljplan	Bostäder	BTA lokalyta	BTA förskola	P-platser bil	P-platser cykel	Invånare
1a Vattentornsparken/ Lyrikparken	474	ca 2000	755	0	1055	ca 800
1b Centrala Ulleråker	847*	ca 7157*	1725	900	2625*	ca 1400*
TOTALT	1274*	Uppd DP	2480	Uppd DP	3680*	2200*

2. Parter i Ulleråker etapp 1

I Ulleråker kommer det vara en stor mängd parter som på olika sätt är involverade i planeringen, utbyggnaden och användarskedet av Ulleråker. Detta kapitel visar vilka parter som är ansvariga för vissa delar av åtgärdsplanens genomförande.

2.1 Markanvisade parter

Marken för byggnation i detaljplan 1 i Ulleråker kommer att anvisas i flera omgångar. Nedan visas en sammanställning över vilka parter som har anvisats mark till och med hösten 2017 uppdateras DP:

- ▶ Rikshem & Folkhem: cirka 140–150 lägenheter samt 6–10 LSS-boende.
- ▶ Hökerum Bygg: cirka 60 lägenheter.
- ▶ Riksbyggen ekonomisk förening & Midroc Property Development: 290 lägenheter.
- ▶ Sveafastigheter Bostad & Hökerum Bygg: 200 lägenheter.
- ▶ Uppsala Parkerings AB: 600 parkeringsplatser.
- ▶ SMÅA AB: cirka 90 lägenheter.
- ▶ Byggvesta AB: cirka 150 lägenheter och förskola.
- ▶ HSB, Peab bostad och Kärnhem bostad: 330 lägenheter, förskola och 1 550 kvadratmeter handel.

2.2 Uppsala kommuns förvaltningar och bolag

Uppsala kommuns förvaltningar och bolag fyller en viktig roll i utbyggnaden av Ulleråker och kommer att ansvara för åtgärder för att bidra till att mobilitetsmålen för Ulleråker nås.

De närmast berörda förvaltningarna och kommunala bolagen kopplat till mobilitetsarbetet i Ulleråker är:

- ▶ Stadsbyggnadsförvaltningen:
 - ▶ Avdelning Mark och exploatering.
 - ▶ Avdelning Plan och bygg.
 - ▶ Avdelning Gata/park/natur.
- ▶ Uppsala Vatten och Avfall AB.
- ▶ Uppsala Kommun Skolfastigheter AB.
- ▶ Uppsala Parkerings AB.

2.3 Uppsala Parkerings AB

Uppsala kommuns parkeringsbolag fyller en viktig roll i Ulleråker eftersom de ansvarar för mobilitetshusen och friköpen av parkering. Inom etapp 1 ska ett eller två mobilitetshus byggas med parkering och mobilitetstjänster.

2.4 Upplands Lokaltrafik (UL)

Upplands Lokaltrafik (UL) har hand om kollektivtrafiken i hela Uppsala och fyller en viktig roll i Ulleråker eftersom de ansvarar för kollektivtrafikförsörjningen av stadsdelen. UL ansvarar för åtgärder som ska skapa en bra kollektivtrafik till och från Ulleråker, samt för åtgärder som främjar kollektivtrafikresandet.

2.5 Andra parter, inklusive ännu inte markanvisade parter

Utöver de namngivna parterna i kapitel 2.1, stadens förvaltningar och bolag och UL kommer flera andra parter att fylla viktiga funktioner i Ulleråker kopplat till mobilitetsarbetet, exempelvis framtida utvecklare, förvaltare av bostäder och lokaler och framtida arbetsgivare. Dessa parter kommer också att behöva vidta åtgärder för att bidra till att mobilitetsmålen för Ulleråker nås, men eftersom de inte är namngivna kommer det att ske senare i utbyggnadsprocessen. Parter ska genomföra de åtgärder som deras roll och ansvar kräver, både befintliga och framtida.

3. Åtgärder

I följande kapitel åläggs varje part åtgärder för att nå målsättningarna som är kopplade till mobilitet i Ulleråker. Varje åtgärd innehåller information om åtgärden, precisering av genomförande och lämpligt skede för genomförande. Respektive åtgärd finansieras av namngiven part om inget annat anges.

3.1 Åtgärder inom etapp 1

I detta avsnitt beskrivs åtgärder som ska genomföras inom etapp 1.

Karta

Nedan illustreras de olika kvarteren inom etapp 1. Detaljplan Sagan mfl består av tre kvarter, medan detaljplan Vinghästen mfl består av fem kvarter.

Tidsaxel

Uppdateras utefter DP med illustration över när åtgärderna planeras införas.

Grundläggande krav inom respektive kvarter i etapp 1

Hur?

Under markanvisningen för etapp 1 har byggherrarna godkänt ett antal grundläggande krav. Dessa krav måste uppfyllas vid genomförandet av byggherrens projekt. Nedan anges åtaganden som kommer ha effekt på hållbar mobilitet i Ulleråker:

- ▶ Kraven på utrymme för cykelparkering enligt gällande parkeringsnorm ska uppfyllas.
- ▶ Friköp av bilparkering i parkeringsanläggning ska genomföras.
- ▶ Tillgänglighets- och funktionskrav i syfte att underlätta cykelanvändning ska uppfyllas, det innebär:
 - ▶ Möjlighet att låsa ram för alla cyklar.
 - ▶ Platser som är avsedda för långtidsparkering ska i huvudsak lokaliseras inomhus integrerad i en huvudbyggnad med god tillgänglighet nära entré (max 25 meter från entréer). Korttidsparkering för besökare kan i mindre utsträckning byggas utomhus.
 - ▶ Parkering ska finnas för last- eller lådcykel i motsvarande 0,1 plats/lägenhet.
 - ▶ Möjlighet att ladda elcykel vid 20 procent av parkeringsplatserna i cykelrum.
 - ▶ Hissarna anpassas för att rymma cyklar.
 - ▶ Entréer ska ha god tillgänglighet för cyklar och förses med dörröppnare.
 - ▶ Där cyklar behöver transporteras inomhus ska det anpassas utrymme för detta. Utställningsplatser för cyklar inomhus i anslutning till lägenheter ska inte blockera korridorer, loftgångar med mera.
 - ▶ Tillgång till luftpump och reparationsställ i anslutning till cykelparkering.
 - ▶ I anslutning till verksamhetslokaler ska tillgång till omklädningsrum och duschfaciliteter finnas.
 - ▶ Anslutning till bygglogistikcenter ska ske (samordning av transporter och etableringar under byggskedet).
 - ▶ Varje kvarter ska ha utrymme för källsortering av tio fraktioner¹.

När?

Alla byggherrar har i samband med markanvisning åtagit sig att genomföra åtgärderna ovan. Före bygglovsansökan behöver det säkerställas att alla krav finns i fastigheterna. Bygglovshandläggare tillsammans med en resurs som har kompetens inom Mobility Management granskar handlingar.

¹ Matavfall, sorterat brännbart avfall, returpapper, pappersförpackningar, plastförpackningar, metallförpackningar, färgade glasförpackningar, ofärgade glasförpackningar, mindre och större elektronik.

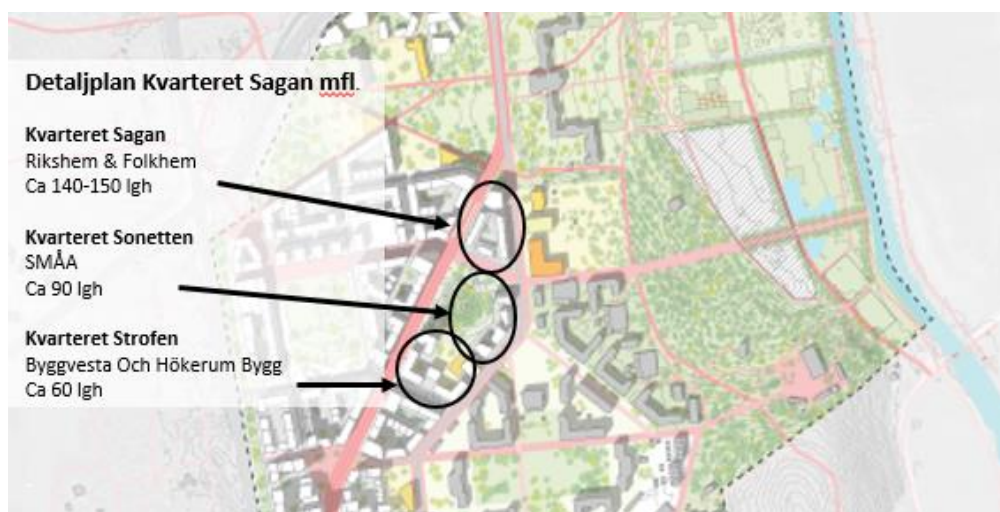
Vem?

Alla byggherrar ansvarar för att de grundläggande kraven ovan uppfylls. Avdelningen Plan och bygg på stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för att kontrollera att kraven genomförs.

Byggherrarnas åtagande inom kvarteren i etapp 1

Utöver de grundläggande kraven har byggherrarna beskrivit ytterligare åtgärder i sina tävlingsförslag som de kommer att genomföra. Nedan beskrivs åtgärderna uppdelat på detaljplan Sagan mfl och Vinghästen mfl.

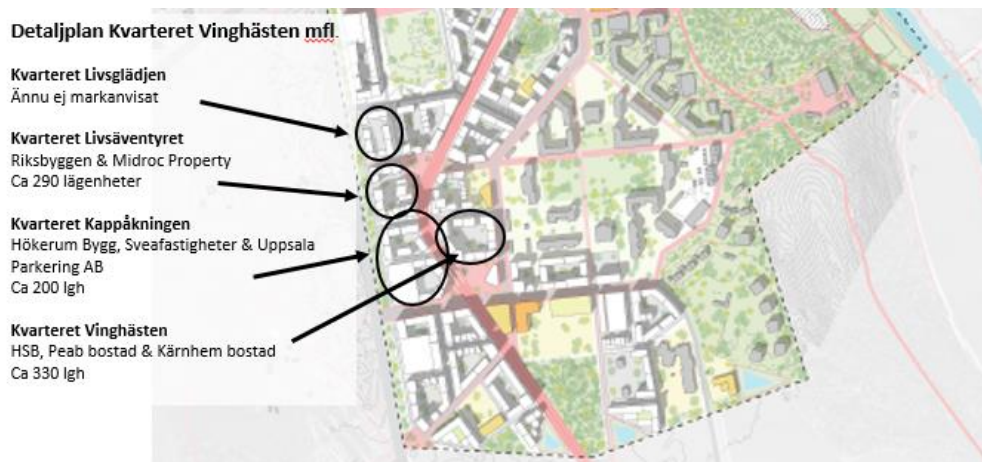
Kvarter inom detaljplan Sagan mfl

Detaljplan Sagan mfl – Åtaganden byggherrar		
Kvarter	Bygg-herre	Åtgärder enligt tävlingsförslag
Kvarteret Sagan (norr om Lyrikparken)	Rikshem & Folkhem	<p>Cykelparkering kommer att finnas för vanliga cyklar och till mer platskrävande cyklar, som till exempel lådcyklar. Korttidsparkering ska anordnas utanför byggnaden och vid entréerna. Långtidsparkering och laddningsstationer för elcyklar kommer att finnas i cykelrum på entréplan samt på bostadsvåningarna.</p> <p>Boende ska även kunna ta med sin cykel upp på terrassgången där den är i tryggt förvar bredvid lägenhetsdörren eller upphängd på väggen. I cykelrummet kommer det finnas plats för cykelunderhåll samt laddningsstationer för utomhusrullstolar.</p>
Kvarteret Sonetten (Lyrikparken)	SMÅA	<p>I varje bostadsrättsförening ska utlåningscyklar finnas för gäster samt möjlighet att boka en lådcykel. Bokning och tillgänglighetssökning ska ske mobilt.</p> <p>Ett halvårskort på Upplands Lokaltrafik (UL) kommer ingå när man köper en lägenhet.</p> <p>Via en intern mobil anslagstjänst ska boende i huset kunna hjälpa varandra med transporter och ärenden, underhåll och reparationer med mera.</p> <p>Ser gärna ett framtida samarbete med serviceföretag med hemtransporter av varor mm. Detta skulle kunna omfatta flera kvarter i nya Ulleråker.</p>

Detaljplan Sagan mfl – Åtaganden byggherrar		
Kvarter	Bygg-herre	Åtgärder enligt tävlingsförslag
Kvarteret Strofen (söder om Lyrikparken)	Byggvesta & Hökerum Bygg	<p>Cykelrum med generösa mått och stora glaspartier mot torgen. Placeringen vid torgen gör det enkelt att parkera, pumpa och reparera sig cykel. I cykelrummen ska det även finnas lådcykelparkering och generösa cykelplatser för besökande.</p> <p>I cykel- och sophanteringsrum ges förutsättningar för fler hållbarhetsinitiativ eftersom de har potential att användas för till exempel lådcykelpool eller bytesrum.</p> <p>Förskolans generösa barnvagnsparkering gör det enkelt att hämta och lämna sitt/sina barn utan bil, vilket uppmuntrar till att gå eller åka kollektivt.</p>

Kvarter inom detaljplan Vinghästen mfl

Detaljplan Vinghästen mfl – Åtaganden byggherrar		
Kvarter	Byggherre	Åtgärder enligt tävlingsförslag
Kv. Livsglädjen	Ännu ej markanvisat	
Kv. Livsäventyret	Midroc & Riksbyggen	<p>I kvarteret kommer att ha ett gemensamt magasin där de boende kan lämna, byta, reovera och återanvända saker.</p> <p>En app ska utvecklas för planering av samåkning och tips om fynd i återvinningsrummet och bokning av verktyg, cykel och bil.</p> <p>I entréerna ska interaktiva skärmar med reseplanerare finnas.</p> <p>Starta ett forskningssamarbete med temat "Det bilfria livet", där det erbjuds smarta, överraskande och miljövänliga alternativ till egen bil.</p> <p>Cykelpool med både vanliga cyklar och lådcyklar kommer att finnas.</p> <p>Genomgående och uppglasade cykelrum i direkt anslutning till gatan. I cykelrummen ska även plats för cykelvård och återvinningskärl för alla fraktioner finnas. Cykelrummen i kvarteret kommer att utformas som inbjudande, öppna och inglasade mötesplatser med plats för cykelmeck och sittplatser för samvaro.</p> <p>Inrättande av bemannad servicefunktion för bland annat paketutlämning och verktygsuthyrning med conciergen i caféet som underlättar vardagen för boende genom att erbjuda postservice, boka/öppna lokaler, samordna bokning av bil/cykel, sälja hämtmat och hyra verktyg.</p> <p>Cykelcafé och cykelverkstad i "landmärket" som synliggör cykling.</p> <p>Egna boxar för post och paket i torghuset och norra huset entréer.</p>

Detaljplan Vinghästen mfl – Åtaganden byggherrar		
Kvarter	Byggherre	Åtgärder enligt tävlingsförslag
Kv. Kappåknigen (sydvästra kvarteret)	Svea- fastigheter & Hökerum Bygg	<p>Förutom de obligatoriska fraktionerna ska det även finnas en fastighetsnära insamling av farligt avfall, grovsopor och kläder i samarbete med Myrorna eller Stadsmissionen-. Det ska även finnas ett delvis bemannat "Återbrukscenter" i anslutning till kvarterets stora trapphus, vilket ger förutsättningar för resursdelning, återbruk, reparationer och byten av varor.</p> <p>Kommer att utveckla en digital mötesplats som kompletterar återbrukscentret, för att underlätta och möjliggöra en hållbar livsstil under arbetsnamnet Ulleråker återbrukscenter.</p> <p>Verka för att det inrättas en lokal för leverans av digitalt köpta varor och tjänster.</p> <p>Ska ge automatisk anslutning till Gröna bilister som tillhandahåller information och utbildning om hållbara billösningar.</p>
Kv. Vinghästen (östra kvarteret)	HSB, Peab bostad och Kärnhem bostad	<p>Förutom tävlingsprogrammets tio fraktioner ska återvinning av batterier, glödlampor, lysrör och farligt avfall erbjudas. Vid inflyttning kommer de boende upplysas om fördelarna med återvinning och att man genom att använda miljörummet minskar behovet av egna transporter. Magasin kommer finnas där boende kan lämna in prylar och kläder som de har tröttnat på.</p> <p>Nyinflyttade ska få information via Ulleråkers välkomstpaket. Där lyfts områdets kvalitéer med fokus på vardag, närmiljö och hållbara transporter.</p> <p>Modern teknik som underlättar hållbara resval och delande: Med hjälp av synliggörande och jämförande teknik i och utanför hemmet skapas nya beteendemönster hos de boende, Ett exempel är digitala verktyg som underlättar hållbara resval. Boende uppmuntras att hyra ut den egna bilen eller att samåka. Cyklar i cykelpoolen ska kunna bokas via en hemsida, en app och i cykelrummet.</p> <p>Boende ska få testa olika cyklar och tekniska lösningar vid ett evenemang som är anordnat av byggherrarna och den nya styrelsen.</p> <p>Vill tillsammans med andra aktörer i Ulleråker skapa/hitta ett verktyg/app. Med teknik som gör kommunikation och planering till en enkel del av vardagen finns det möjlighet för den som vill vara en del av en bilfri och självklar framtid.</p>

Mobilitetshus

Funktion och dimensionering

Ett mobilitetshus ska tillhandahålla olika mobilitetstjänster för boende, verksamma och besökare. Genom att använda begreppet mobilitetshus istället för parkeringshus inkluderas möjligheterna till fler typer av mobilitetstjänster där olika billösningar är en del.

I etapp 1 planeras för ett eller två mobilitetshus. I det första mobilitetshuset som byggs ligger fokus på att hantera parkeringsbehov för bilar med bilpool, hyrbil och laddningsinfrastruktur samt cykelparkering primärt för cyklar som del i en hel resa med bil som en länk.

Erfarenheter från detta mobilitetshus används i senare etapper för utformning av mobilitetshus där även andra mobilitetstjänster kan kopplas på. Dessa omfattas i etapp 1 av Mobilitetscenter.

Det är viktigt att mobilitetshusen utformas för en flexibel användning. Flexibla ytor kan anpassas efter efterfrågan på olika typer av lokaler och olika mobilitetstjänster, till exempel platser för bilpool som kan omvandlas till platser för cykelpool. Våningsplan kan då i framtiden få en helt annan funktion beroende på minskat bilinnehav, vilket till exempel påverkar höjden mellan bjälklag.

För varje mobilitetshus föreslås:

- ▶ Cirka 6 procent av bilparkeringsplatserna reserveras för bilpool. Det motsvarar en (1) bilpoolsbil per 50 lägenheter.
- ▶ Cirka 1 procent av bilparkeringsplatserna reserveras för hyrbil.
- ▶ Minst 20 procent av bilparkeringsplatserna förses med laddstolpe.
- ▶ Cykelparkeringsplatser (20 procent av platserna med laddstolpe, 10 procent av platserna med plats för lådcykel/cykelkärra).

I första hand placeras cyklar på markplan. Platser för bilpool, hyrbil och laddinfrastruktur lokaliseras företrädesvis på de lägre våningarna, eftersom dessa platser bedöms användas oftast.

Vidare behöver även utrymme för leveransboxar och dylikt för paket och hemleveranser till privatpersoner utredas och placeras strategiskt utifrån ett godstransport- och konsumentperspektiv. Detsamma gäller för vagnar/kärror för hantering av varor och gods för att underlätta hemtransporter och bortforsling utan bil. Utrymme för cykelpool, inkluderande elcyklar och låd/- och lastcyklar, bedöms behöva ha en placering inom etappen.

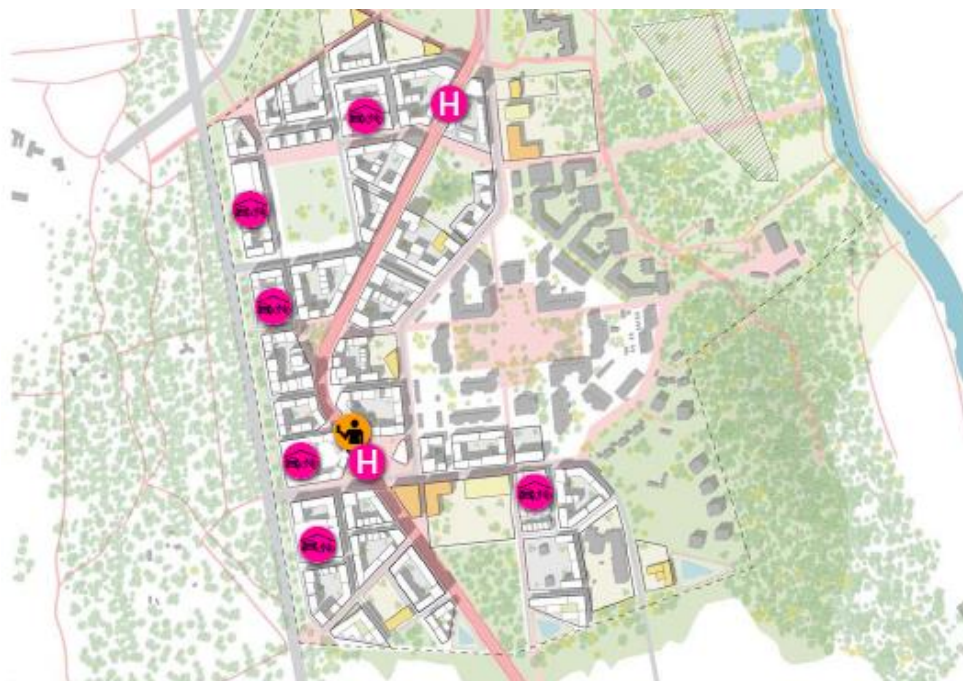
När?

Mobilitetshuset byggs samtidigt som det sydvästra kvarteret.

Vem?

Uppsala Parkerings AB ansvarar för att bygga och drifva mobilitetshuset.

Följande karta visar planerade mobilitetshus inom Etapp 1 och i dess närhet.

- Mobilitetshus
- Hållplats
- Mobilitetscenter

Mobilitetscenter

Funktion och dimensionering

Mobilitetscentret är en publik lokal som ska tillhandahålla reserådgivning och information för medborgare, verksamma och besökare. Mobilitetscentret bemannas med personal (bedömt behov av cirka 1,5 tjänster) och lokaliseras i anslutning till Vinghästtorget. Antingen i en friliggande byggnad eller som en integrerad del i kvarteret Kappåkningsen **uppdateras DP**.

Nedan visas ett förslag på dimensioneringsförutsättningar:

- ▶ Servicedisk.
- ▶ 2 kontorsplatser.
- ▶ Kök.
- ▶ Toalett med dusch.
- ▶ Utrymme för skrivare/kopiator.
- ▶ Lounge, demo- och utställningsyta för besökare.
- ▶ Bord med plats för 12 personer.

Personalen föreslås ansvara för följande arbetsuppgifter:

- ▶ Transport som tjänst, ansvarig för plattform och information.
- ▶ MM i byggskedet: informationsmaterial och samordning.
- ▶ Välkomstpaket: informationsmaterial och distribution.
- ▶ Information: information till användare, information till parter.
- ▶ Kampanjer: tre kampanjer per år.
- ▶ Stötta olika parter för deras åtaganden.
- ▶ Uppföljning och utvärdering, årlig och större vart tredje år.
- ▶ Samordnade inköp/upphandling av tjänster.
- ▶ Kundtjänst.
- ▶ Drivande aktör i utveckling av nya tjänster.

För etapp 1 föreslås Mobilitetscenter även inrymma andra mobilitetstjänster som kan användas av boende, verksamma och besökare. Det främsta syftet är att erbjuda en möjlighet att prova olika mobilitetslösningar i vardagen men även att erbjuda en flexibel mobilitet för besökare och sällanbehov.

När?

Mobilitetscentret byggs samtidigt som det sydvästra kvarteret.

Vem?

Sveafastigheter Bostad, Hökerum Bygg eller Uppsala Parkerings AB ansvarar för att mobilitetscentret byggs beroende på val av lokalisering **uppdateras DP**.

Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för drift av mobilitetscentret. Arbetet är nära kopplat till kommunens övriga arbete med Mobility Management och trafik.

Hållplats Vinghästtorget

Hur?

Hållplats Vinghästtorget kommer bli den mest använda kollektivtrafikhållplatsen i Ulleråker. Den trafikeras av linje 4 (Årsta norra–Gottsunda östra) och binder samman Ulleråker med Gottsunda centrum, Akademiska sjukhuset, Science Park, Centralstationen, City och Gränbystaden.

Hållplatsen föreslås utrustas med:

- ▶ Cirka 20 platser för hyrcyklar.
- ▶ Cykelparkeringsplatser dimensioneras utifrån på- och avstigande (20 procent av platserna med laddstolpe, 10 procent av platserna med plats för lådcykel/cykelkärra).
- ▶ Avlämningskåp i flexibla storlekar.
- ▶ Cykelpump.

Därutöver föreslås hållplatsen utformas med god komfort (väderskydd, sittplatser och belysning), information och vägvisning och bland annat innehålla:

- ▶ Destinationskarta med information om områdets mobilitetslösningar och mobilitetscenter.
- ▶ Information om kollektivtrafiken: realtidsinformation, linjenätskarta, aktuell tidtabell och biljettinformation.
- ▶ Vägvisning med avstånd och tid till viktiga målpunkter, till exempel Mobilitetscentret.

När?

Hållplats Vinghästtorget byggs samtidigt som kollektivtrafikstråket och färdigställs innan detaljplan Sagan mfl.

Vem?

Kollektivtrafikförvaltningen Upplands Lokaltrafik (UL) ansvarar för hållplatsens utformning för god komfort och information.

Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för anläggning av parkering för cykel och hyrcykel, cykelpump och avlämningskåp och vägvisning.

Ulleråkersvägen

Ulleråkersvägen är del av den södra infarten till Ulleråker och binder ihop Ulleråker med Dag Hammarskjölds väg. Ulleråkersvägen planeras för stora cykeltrafikflöden med separerade cykelbanor. Även gångbanorna längs vägen är breda. Hastigheten för fordonstrafik är låg, 30 km/h. Vägen dimensioneras för att även hantera tung trafik.

När?

Tidplanen är under omarbetning. Vägen detaljplaneras inom Sagan mfl och Vinghästen mfl samt inom detaljplan för området söder om Ulleråkersvägen.

Vem?

Uppsala kommun ansvarar för genomförande.

Åtgärder som utreds – godstransporter, MaaS och finansiering

Ytterligare områden och åtgärder är viktiga pusselbitar för att nå mobilitetsmålen, dessa är godstransporter och logistiktjänster kopplade till varuleveranser, stadsbyggnad och avfallshantering, digitala mobilitetstjänster (Mobility/Transport as a Service (MaaS/TaaS) samt organisation och finansiering av gemensamma mobilitetslösningar. Dessa utreds vidare och inkluderas i kommande åtgärdsplaner.

Till detta kommer även hur avfalls- och cirkulära frågor hanteras i området. Det har stor bäring på människors mobilitets- såväl som totala fotavtryck. Här är samverkan med Uppsala Vatten AB och en palett av aktörer av stor vikt.

3.2 Åtgärder utanför etapp 1

I detta avsnitt beskrivs åtgärder som behöver genomföras inom Ulleråker och innan eller i samband med åtgärder inom etapp 1.

Karta

Uppdateras DP

Tidsaxel

Uppdateras DP

Hållplats Hospitalet

Uppdateras: Läget ersätts eventuellt med läge vid Lyrikparken-området. Nedan beskrivs hållplatsen utifrån Hospitalet.

Hur

Hållplats Hospitalet kommer att bli en viktig hållplats för besökare till Ulleråker. Den trafikeras av linje 4 (Årsta norra–Gottsunda östra) och binder samman Ulleråker med Gottsunda centrum, Akademiska sjukhuset, Science Park, Centralstationen, City och Gränbystaden. Den trafikeras även av linje 12 (Stenhagen – Ulleråker) och binder samman Ulleråker med Eriksberg, Flogsta och Stenhagen.

Hållplatsen föreslås utrustas med:

- ▶ Platser för hyrcyklar.
- ▶ Cykelparkeringsplatser dimensioneras utifrån på- och avstigande (20 procent av platserna med laddstolpe, 10 procent av platserna med plats för lådcykel- eller cykelkärra).
- ▶ Avlämningsskåp i flexibla storlekar.
- ▶ Cykelpump.

Därutöver föreslås hållplatsen utformas med god komfort (väderskydd, sittplatser och belysning), information och vägvisning och bland annat innehålla:

- ▶ Destinationskarta med information om områdets mobilitetslösningar och Mobilitetscentret.
- ▶ Information om kollektivtrafiken: realtidsinformation, linjenätskarta, aktuell tidtabell och biljettinformation.
- ▶ Vägvisning med avstånd och tid till viktiga målpunkter, till exempel Mobilitetscentret.

När?

Det är oklart när denna hållplats byggs, men sannolikt först när kollstråket genom Vattentornsparken färdigställs, vilket förutsätter rivning som är planerad till 2021.

Vem?

Upplands lokaltrafik UL ansvarar för hållplatsens utformning för god komfort och information. Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för anläggning av parkering för cykel och hyrcykel, cykelpump och avlämningskåp och vägvisning.

Kunskapsstråket

Kunskapsstråk är ett kollektivtrafikstråk som ska binda ihop Ulleråker med både Gottsunda och med centrala staden. Stråket ska planeras för spårväg. I ett initialt skede kommer stråket trafikeras av buss.

När?

Uppdateras

Vem?

Uppsala kommun ansvarar för genomförande. Upplands lokaltrafik (UL) ansvarar för drift.

Kollektivtrafikbron

Kollektivtrafikbron är en ny bro för kollektivtrafik, gång och cykel som planeras över Kungsängsleden i höjd med Ångströmlaboratoriet. Den utgör en del av Kunskapsspåret men hanteras som en egen detaljplan. Det ger gång-, cykel- och kollektivtrafik en genare sträckning mellan Ulleråker och centrala staden.

När?

Detaljplan för kollektivtrafikbron beräknas antas Q4 2018.

Vem?

Uppsala kommun ansvarar för genomförande.

Snabbcykelväg Dag Hammarskjölds väg

En snabbcykelväg planeras längs Dag Hammarskjölds väg och binder ihop Ulleråker med den centrala staden. Körbanan är 4,5 meter bred och separerad från biltrafik samtidigt som sträckningen är gen och utan hinder.

När?

Uppdateras

Vem?

Uppsala kommun ansvarar för genomförande.

Hyrcykelsystem

Uppsala kommun har planer på att upphandla ett hyrcykelsystem.

När?

Tidplan för upphandling och införande är oklart i dagsläget. Det är önskvärt om hyrcykelsystemet är i drift vid första inflyttning i Ulleråker.

Vem?

Uppsala kommun ansvarar för genomförande.

Bygglogistikcenter (BLC)

Ett bygglogistikcenter (BLC) etableras i anslutning till Uppsalas södra infart från E4:an. Ett BLC ska effektivisera och samordna byggtransporter i byggskedet och säkerställa att bara inplanerade byggtransporter finns inom byggområdet. BLC ska serva Rosendal, Östra Sala backe och Ulleråker och eventuellt fler projekt. Markanvisade byggherrar måste ansluta sig till BLC.

När?

Bygglogistikcentret handlas upp Q4 2017 och färdigställs för drift Q1 2018.

Vem?

Uppsala kommun ansvarar för genomförande.

God framkomlighet för hållbara transporter under byggtiden

I Ulleråker är gång och cykel prioriterade trafikslag, tillsammans med kollektivtrafiken. Vid upphandling av entreprenörer bör det i allmänna föreskrifter framgå att kommunen fäster stor vikt vid framkomlighet och säkerhet för gående och cyklister. Detta innebär bland annat att framkomligheten och säkerheten för dessa trafikslag ska säkras under byggtiden genom:

- ▶ Noggrann avspärning av hela byggområdet.
- ▶ Separering av samtliga trafikslag.
- ▶ Lämplig utformning av omledningar för gång- och cykeltrafik.
- ▶ Tydlig vägvisning och orienterbarhet.
- ▶ Bra beläggning och god komfort.

Uppsala kommun har tagit fram ett dokument² som innehåller checklistor för aspekterna ovan och som ska vara till stöd för byggherrar och upphandlade entreprenörer.

När?

Checklistan ges till samtliga byggherrar och upphandlade entreprenörer i god tid före byggstart. Uppföljning av checklistans kvalitetsnivåer kommer att ske på byggplatsmöten och genom stickprovskontroller.

Vem?

Uppsala kommun ansvarar för att checklistan kommuniceras till byggherrar och upphandlade entreprenörer. Checklistan ska användas av entreprenörer i Ulleråker för att kontrollera att omledningar för gång- och cykeltrafik har tillräckligt god standard.

² Uppsala kommun, stadsbyggnadsförvaltningen (2017), *Checklista för god framkomlighet för hållbara transporter under byggtiden*, daterad 2017-05-11, version 0.9.

3.3 Uppföljningsplan av genomförda åtgärder

Hur?

I handlingsplanen för mobilitet i Ulleråker finns en uppföljningsplan som beskriver hur målen ska följas upp. Uppföljningsplanen fångar in de stora systemeffekterna om bland annat fördelningen mellan olika färdmedel och invånarnas nöjdhet.

Förutom att följa målen föreslås även att följa upp enskilda mobilitetsåtgärder för att se hur effektfulla de är. Uppföljningen av åtgärderna baseras på SUMO, System för utvärdering av mobilitetsprojekt, vilket är ett verktyg för att planera, följa upp och utvärdera mobilitetsprojekt. Framförallt utvärderas insatserna i projekten och mobilitetstjänsterna, attitydförändringar och beteendeförändringar.

Ur åtgärdsplanen för etapp 1 föreslås följande åtgärder följas upp med hjälp av systemet SUMO:

- ▶ Tjänster som finns i mobilitetshuset:
 - ▶ Leveransskåp.
 - ▶ Vagnar för hemforsling av varor.
 - ▶ Bilpool.

- ▶ Tjänster från Mobilitetscentret:
 - ▶ Välkomstpaket.
 - ▶ Genomförda kampanjer.
 - ▶ Cykelpool.
 - Hyrcykel.

Efter genomförd utvärdering av mobilitetsåtgärderna ska det provas om åtgärderna ska fortsätta att erbjudas i kommande etapper.

När?

Utvärdering av mobilitetsåtgärderna bör ske årligen eller efter avslutad aktivitet.

Vem?

Personal i mobilitetscentret ansvarar för att utvärdering sker.

Exempel SUMO

Nedan ges ett exempel på indikatorer i ett projekt som syftar till att få fler att cykla till jobbet genom dels fysisk åtgärd i form av nytt sammanhängande cykelstråk och dels Mobility Management.

	Nivå		Indikator
Bakgrund	Y	Yttre faktorer	<ul style="list-style-type: none"> Förekomst av cykelstråk Förekomst av parkeringsavgifter Standard på kollektivtrafik: linjesträckning, turtäthet, avstånd till hållplats Dusch- och omklädningsmöjligheter
	P	Personrelaterade faktorer	<ul style="list-style-type: none"> Kön Ålder
Tjänster	A	Nyttiga prestationer	<ul style="list-style-type: none"> Antal möten med tillfällen till bred samverkan i tidigt planeringsskede Antal informationsmöten Genomförd cykelvägsanalys Antal anställda som bjuds in till ett informationsmöte på arbetsplatsen Antal affischer på arbetsplatserna, längs det planerade cykelstråket och i de lokala mataffärema Antal artiklar i lokalpress och övriga media Investering i fysisk åtgärd och skapandet av ett sammanhängande cykelstråk
	B	Kännedom om mobilitetstjänster	<ul style="list-style-type: none"> Antal/andel av de anställda som har kännedom om informationsmötet för projektet Antal/andel av de anställda som har kännedom om projektet Mätning av <u>hur</u> man fått kännedom av projektet, för att undersöka vilken typ av information som är effektivast (både kvantitativt och kvalitativt)
	C	Användningsgrad av mobilitetstjänster	<ul style="list-style-type: none"> Antal/andel medverkande/anställda på olika möten
	D	Nöjdhet med mobilitetstjänster	<ul style="list-style-type: none"> Antal/andel av medverkande/anställda på de olika mötena som är nöjda med innehållet i informationen och hur den presenterades
Erbjudande	E	Acceptans av erbjudande	<ul style="list-style-type: none"> Antal/andel anställda som uppger att det planerade cykelstråket verkar bra, och anger att man (när det är färdigbyggt), kan tänka sig att avstå från att köra bil till och från jobbet och i stället börja gå eller cykla till jobbet, någon eller några dagar i veckan
	F	Experimentellt individuellt beteende	<ul style="list-style-type: none"> Antal/andel anställda som provar på att använda det nya cykelstråket och går eller cyklar till jobbet under två månader (utöver de som redan tidigare gick eller cyklade till jobbet)
	G	Nöjdhet med erbjudande	<ul style="list-style-type: none"> Antal/andel anställda som är nöjda med det erbjudna cykelstråket. Kan delas upp i underkategorier, t.ex. standard på korsningar, beläggning, belysning, trafiksäkerheten, tryggheten (undersök både nya och gamla cyklister/gående)
Effekter	H	Permanent individuellt resbeteende	<ul style="list-style-type: none"> Andel av de anställda som efter ett år fortfarande använder cykelstråket (undersök både nya och gamla cyklister och gående) Antal cyklister per årsmedeldygn i mätsnitt utmed stråket Antal parkerade cyklar vid arbetsplatserna under en årsmedeldag
	I	Systemeffekt	<ul style="list-style-type: none"> Antal körda km med bil som flyttas över till gång eller cykel Minskning av CO₂ utsläppen Minskad sjukfrånvaro (kan omsättas i företagsekonomisk och samhällsekonomisk nytta)